

KIRKKOHALLITUKSEN YLEISKIRJE

Nro 25/2011
29.11.2011

KIRJURI-JÄSENTIETOJÄRJESTELMÄ OTETAAN KÄYTTÖÖN VUONNA 2012

1. Kirjurin käyttöönoton aikataulu

Kirjuri-jäsentietojärjestelmä otetaan käyttöön vaiheittain vuoden 2012 aikana. Kirkkohallituksen täysistunto on 22.11.2011 päättänyt, että Kirjuri otetaan käyttöön KITKE-hankkeen johtoryhmän hyväksymän käyttöönottosuunnitelman mukaista aikataulua noudattaen.

Käyttöönoton päävaiheet ovat seuraavat:

Rinnakkaiskäyttö- ja pilotointijakso 1.3. - 30.4.2012. Kirjuri on käytössä kaikissa seurakunnissa ja keskusrekistereissä rinnan nykyisten jäsentietojärjestelmien kanssa. Nykyiset järjestelmät ovat edelleen ensisijaisia ja tietojen päivitys tehdään nykyisiin järjestelmiin. Pilotointikäyttö tarkoittaa sitä, että muutamassa Kirkkohallituksen erikseen nimeämässä seurakunnassa/keskusrekisterissä Kirjuri on ensisijainen jäsentietojärjestelmä jo tämän jakson aikana. Rinnakkaiskäyttö- ja pilotointijakson aikana seurakunnissa jatkuu Kirjurin tietokannan konversiotarkastus eli tietokannan tietojen laadun tarkastus.

Ensimmäinen käyttöjakso 1.5. - 31.8.2012. Kirjuri otetaan pääasialliseksi tietojärjestelmäksi suurimmassa osassa seurakuntia tämän jakson alussa. Käyttöönotto tässä ensimmäisessä käyttöjaksossa ei edellytä seurakunnalta mitään erillistä päätöstä käyttöönotosta.

Toinen käyttöjakso 1.9. - 31.12.2012. Kirjuri otetaan pääasialliseksi jäsentietojärjestelmäksi loppuissa seurakunnissa ja keskusrekistereissä tämän jakson alussa. Käyttöönotto vasta toisen käyttöjakson aikana edellyttää, että seurakunta erityisistä perustelluista syistä tekee erillisen päätöksen siitä, että käyttöönotto tapahtuu ensimmäisen käyttöjakson sijasta toisen käyttöjakson alussa.

Kaikkia edellä mainittuja jaksoja edeltää vielä Kirjuri-jäsentietojärjestelmän käyttöönoton valmistelujakso, joka päättyy 31.12.2011, ja konversiojakso ajalla 1.1. - 29.2.2012.

Käyttöönottoa ja sen eri jaksoja on selvitetty tarkemmin käyttöönottosuunnitelmasa, joka löytyy Sakastin intrasta. Sivustoilta löytyy 1.12.2011 lukien myös Seurakunnan käyttöönottosuunnitelman sisältö -niminen asiakirja, joka auttaa seurakuntaa

käyttöönottoon valmistautumisessa. Seurakunnissa tulee laatia kyseisen mallin avulla oma käyttöönottosuunnitelma 31.1.2012 mennessä.

Nykyiset jäsentietojärjestelmät ovat käytettävissä vuoden 2012 loppuun asti.

2. Nykyisten jäsentietojärjestelmien irtisanominen 31.12.2011 mennessä

Seurakunnissa on käytössä paikallisena jäsentietojärjestelmänä joko Rauhala Yhtiöt Oy:n toimittama Status-Papinkirja tai Innofactor Oyj:n toimittama Sirius. Kukin seurakuntatalous on tehnyt omat sopimuksensa toimittajan kanssa jäsentietojärjestelmän käytöstä, kehittämisestä ja ylläpidosta. Koska kyseessä on toimittajan ja seurakunnan keskinäinen sopimus, vain seurakunta itse voi irtisanoa sopimuksen.

Irtisanomisajoista on eri sopimuksissa hiukan erilaisia määräyksiä. On kuitenkin tarkoituksenmukaista sekä toimittajien että seurakuntien kannalta, että nykyisten sopimusten voimassa olo päättyy samanaikaisesti kaikissa seurakunnissa. Yhtenäisen menettelyn toteuttamiseksi seurakunnan tulee ilmoittaa toimittajalle, että nykyinen jäsentietojärjestelmän käyttö päättyy 31.12.2012. Tämä kirjallinen irtisanomisilmoitus tulee antaa toimittajalle 31.12.2011 mennessä.

Seurakuntaa sitovan sopimuksen irtisanomisesta on päätettävä kirkko- tai seurakuntaneuvostossa, jollei päätösvaltaa ole delegoitu viranhaltijalle. Viimekädessä kirkkoherra tai keskusrekisterin johtaja vastaa nykyisten jäsentietojärjestelmien irtisanomisesta. Irtisanomisen tulee tapahtua 31.12.2011 mennessä johonkin seuraavista osoitteista:

Status- Papinkirja

Kirjepostina osoitteella: Rauhala Yhtiöt Oy, Tiedekatu 2, 60320 Seinäjoki

Sähköpostilla osoitteeseen: [iia.salo\(at\)rauhala.fi](mailto:iia.salo(at)rauhala.fi)

Faxina numeroon: 0201 210 222

Sirius

Kirjepostina osoitteella: Innofactor Oyj, Keilaranta 19, 02150 Espoo

Sähköpostilla osoitteeseen: [contact\(at\)innofactor.com](mailto:contact(at)innofactor.com)

Faxina numeroon: 010 272 9001

3. Kirkkolain ja kirkkojärjestyksen muutokset voimaan 1.12.2011

Kirkon yhteistä jäsenrekisteriä ja kirkonkirjojenpitoa koskevat kirkkolain 16 luvun muutos 787/2010 ja kirkkojärjestyksen 16 luvun muutos 792/2010 tulevat voimaan 1.12.2011. Uudet säädökset ovat luettavissa sähköisesti säädöstietopankissa osoitteessa www.finlex.fi.

Kirkkolain ja kirkkojärjestyksen muutokset vastaavat sisällöltään osin nykyisiä säännöksiä, mutta niissä on myös otettu huomioon siirtyminen kirkon yhteisen jäsentietojärjestelmän käyttöön.

Kirkonkirjoja ovat kirkon yhteinen jäsenrekisteri ja manuaaliset kirkonkirjat. Kirkon yhteisenä jäsenrekisterinä tulee toimimaan Kirjuri-jäsentietojärjestelmä, johon siirretään tiedot seurakuntien ja keskusrekisterien nykyisistä jäsentietojärjestelmistä. Ma-

nuaalisia kirkonkirjoja ovat perhelehtikortistot ja muut aiemmin pidetyt kirjamuotoiset kirkonkirjat ja niihin kuuluvat asiakirjat.

Yhteiseen jäsentietojärjestelmään talletetaan kaikista kirkon jäsenistä tiedot, joista on säädetty uskontokuntien jäsenrekistereistä annetussa laissa sekä kirkkojärjestyksen 16 luvun 1 §:ssä. Uutena asiana talletetaan tiedot jäsenen jäsenyydestä kirkkovaltuustossa, yhteisessä kirkkovaltuustossa, kirkkoneuvostossa, seurakuntaneuvostossa, yhteisessä kirkkoneuvostossa, tuomiokapitulissa, hiippakuntavaltuustossa, kirkkohallituksessa ja kirkolliskokouksessa.

Kirkonkirjojen pitämistä koskevista asioista, jäsentä koskevien tietojen tallettamisesta ja muusta käsittelystä sekä yksittäisten tietojen luovuttamisesta päättää seurakunnassa kirkkoherra ja keskusrekisterissä sen johtaja. Lain voimaantulua tuomiokapituli ei enää myönnä kirkonkirjojen pitämiseen perehtyneelle oikeutta antaa kirkonkirjoihin perustuvia todistuksia, vaan tämän päätöksen tekee kyseisen seurakunnan kirkkoherra tai keskusrekisterissä sen johtaja.

Jäsentietojärjestelmästä tapahtuvasta muusta kuin jäsenten yksittäisten tietojen luovuttamisesta sekä teknisen käyttöyhteyden välityksellä tapahtuvasta tietojen luovuttamisesta päättää Kirkkohallitus.

Kirkkohallitus myös vastaa ja antaa tarkempia määräyksiä yhteisen jäsentietojärjestelmän yleisestä toimivuudesta, tietohallinnosta ja tietoturvasuudesta, rekisteritoimintojen yhtenäisyydestä ja sähköisestä arkistoinnista. Kirkkohallitus määrää tietojen luovuttamisesta seurakunnalle ja keskusrekisterille perittävän maksun.

Kirkkohallitus päättää käyttöoikeuksien myöntämisestä yhteisen jäsentietojärjestelmän tietojen käsittelyyn. Seurakunnan kirkkoherra voi päättää käyttöoikeuden myöntämisestä seurakunnan jäseniä koskevien tietojen käsittelyyn ja keskusrekisterin johtaja voi vastaavasti päättää käyttöoikeuden myöntämisestä keskusrekisteriin kuuluvien seurakuntien jäseniä koskevien tietojen käsittelyyn. Siten kirkkohallituksen päätettäväksi jäävät paikallistasoa laajempien käyttöoikeuksien myöntäminen.

Kirkkohallitus pitää käyttöoikeuksien hallintaa varten käyttöoikeusrekisteriä niistä henkilöistä, joille on myönnetty oikeus jäsentietojärjestelmän tietojen käsittelyyn. Kirkkohallitus pitää myös tietojen käsittelyn seurantaa, valvontaa ja suojausta varten lokirekisteriä siitä, ketkä ovat käsitelleet jäsentietojärjestelmän tietoja.

Manuaaliset kirkonkirjat ja yhteisen jäsentietojärjestelmän tiedot säilytetään pysyvästi, jollei Kirkkohallitus erikseen tiettyjen tietojen tai asiakirjojen osalta toisin määrää.

Sataa vuotta vanhempia manuaalisia kirkonkirjoja ja seurakunnan arkistoon kuuluvia muita asiakirjoja voidaan kirkkovaltuuston tai seurakuntaneuvoston suostumuksella tallettaa arkistolaitokseen. Lain voimaantulua myös sata vuotta nuorempia manuaalisia kirkonkirjoja, jotka on digitoitu ja viety yhteiseen jäsentietojärjestelmään Kirjuriin, voidaan tallettaa arkistolaitokseen. Kirkkohallitus neuvottelee parhaillaan arkistolaitoksen kanssa niistä ohjeistuksista ja menettelytavoista, joita sovelletaan sataa vuotta nuorempien kirkonkirjojen tallettamisessa. Tästä asiasta Kirkkohallitus tulee erikseen tiedottamaan seurakunnille.

Seurakuntien yhteisen keskusrekisterin perustamista koskeviin säännöksiin ei uudet säädökset tuo muutosta.

4. Kirjuri-jäsentietojärjestelmän käyttöoikeuksista

Kirjurin käyttäjätunnukset, salasanat ja varmenteet seurakunnille toimittaa IT-alue, johon seurakunta kuuluu. Kirkkohallitus on antanut IT-alueille asiasta ohjeistuksen.

Kirjuri-käyttöoikeuksiin liittyvät seurakuntien ohjeet löytyvät Sakastista Kitkehankkeen intrasivustolta (Kirjuri-järjestelmä > Käyttöoikeudet). Ohjeissa on kuvattu Kirjurin käyttöönoton kannalta tarvittavat toimenpiteet, aikataulut ja tehtävät, jotka mahdollistavat digiaineistojen tarkistamisen, konversiotarkistusten tekemisen ja Kirjurin koulutusympäristön käytön aloittamisen sekä Kirjurin rinnakkaiskäyttö- ja pilottijakson aloittamisen.

Digiaineistojen tarkistuksiin käytetty väliaikainen tarkastusjärjestelmä poistettiin käytöstä 11.11.2011 ja samalla käytössä olleet tunnukset poistettiin käytöstä. Tarkastusta jatketaan Kirjurin digisovelluksella. Kirkkohallituksesta ollaan yhteydessä niihin seurakuntiin, joissa digiaineiston tarkastaminen on käynnissä, uusien tunnuksien ja oikeuksien järjestämistä varten, jotta tarkistukset voivat jatkua joulukuun 2011 alussa.

Lisätietoa löytyy Sakastista <http://sakasti.evl.fi> (>Uudistuva kirkko > Kitke-hanke) ja saa tarvittaessa osoitteesta kitke-hanke@evl.fi.

KIRKKOHALLITUS

Pirjo Pihlaja

Mikko Tähkänen